

Vlaams
Parlement

vergadering **C89**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 11 januari 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het tussen de beide gemeenschapsministers bereikte akkoord over de radiofrequenties – 632 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over perssteun en ondersteuning van de journalistiek – 705 (2017-2018)	5
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Audiovisueel Fonds vzw over het VAF/Filmfonds en de werking van de vzw, en over het VAF/Mediafonds – 706 (2017-2018)	9
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over financiële steun van Google aan de VRT – 719 (2017-2018)	13

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het tussen de beide gemeenschapsministers bereikte akkoord over de radiofrequenties – 632 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, op 8 december kondigde u aan dat er een akkoord was tussen beide ministers, Nederlandstalig en Franstalig, over de coördinatie van de radiofrequenties op de FM-band. De problematiek van de etherchaos werd tijdens deze legislatuur al in verschillende parlementaire initiatieven aangekaart. Na intensief werk van zowel de beide administraties als de kabinetten kon u nu een akkoord bereiken met uw Franstalige collega.

Enerzijds werd een globale databank opgesteld van de radiofrequenties en anderzijds werd een berekeningsmethode uitgewerkt die de referentie wordt voor de toekomstige coördinaties van de frequenties.

Naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief Media gaf u aan dat u in het gesprek met de Franse Gemeenschapsminister van Media niet enkel zou zoeken naar een akkoord over de DAB- en FM-frequenties. U zou ook spreken over de fameuze verdeling van de veilingopbrengsten van de frequentieband op 800 megahertz, een thema dat ik hier al meermaals aan bod heb gebracht.

Minister, impliceert het feit dat een akkoord kon worden gevonden over de radiofrequenties ook dat er een akkoord werd gevonden over de verdeling van de veilingopbrengsten van de 800 megahertzfrequentieband? Graag een stand van zaken.

In hoeverre werden ook afspraken gemaakt met betrekking tot de toekomstige verdelingen van veilingopbrengsten van frequentiebanden, bijvoorbeeld op 700 megahertz?

Hebt u in het kader van uw overleg met uw Franstalige collega ook gesproken over een meer billijke en proportionele verdeling van de veilingopbrengsten van frequentiebanden tussen de federale overheid en de regio's?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het akkoord met de Franse Gemeenschap over de coördinatie van de radiofrequenties werd op 8 december 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ik ben tevreden dat dit na ruim anderhalf jaar voorbereidingen en onderhandelingen in een goede plooi is gevallen. Maar dit akkoord is natuurlijk, hoewel een heel belangrijke stap, nog geen voldoende stap omdat we nog met de Duitstalige Gemeenschap en de federale overheid tot een definitief samenwerkingsakkoord moeten komen. Het is dus een basis. Uiteraard zijn de gesprekken gestart, want u weet zo goed als ik dat het volledige samenwerkingsakkoord een essentieel onderdeel is van de onderbouw van ons Radiodecreet.

Wat de onderhandelingen betreft over de verdeling van de inkomsten van de 800 megahertz ben ik eveneens ver gevorderd in het overleg met mijn collega van de Franse Gemeenschap. Daarbij worden de principes gehanteerd zoals opgenomen in het regeerakkoord die u kunt terugvinden in mijn beleidsbrief.

We werken op basis van het principe van het gebruik van mobiel internet als distributiekanaal voor audiovisuele mediadiensten. Het aandeel van mobiele video in de globale mobiele datatrafiëk is niet onbelangrijk en neemt bovendien nog altijd toe. Het laat ons natuurlijk ook toe in het contact met de Franse Gemeenschap om bepaalde discussies te objectiveren op basis van cijfermatige parameters.

We zijn het eens met de Franse Gemeenschap over enkele principes inzake de verdeling van veilingopbrengsten, maar ik wil nog enige omzichtigheid aan de dag leggen. De gesprekken met de Duitstalige Gemeenschap moeten hierover ook nog aangegaan worden. Dat gebeurt weldra.

Er zijn redenen waarom ik getrapt en consecutief te werk wil gaan, mijnheer Vandaele. Alle goede afspraken met de Franse Gemeenschap ten spijt, moeten we de Duitstalige Gemeenschap daarin correct tegemoet treden, en dat is nu aan het gebeuren. Ik kan hier helaas dus nog niet afronden, laat staan daar dieper op ingaan.

Een meer billijke en proportionele verdeling van de veilingopbrengsten zal aan bod komen tijdens het Interministerieel Comité – dit is de voorziene procedure – met betrekking tot de volgende veiling van de 700 megahertzband door de federale overheid die in principe dit jaar zal plaatsvinden.

Ik besef dat ik u misschien meer had moeten of kunnen zeggen maar ik moet nu echt alles op alles zetten om het samenwerkingsakkoord over de frequenties rond te krijgen met de vier partijen: Vlaanderen, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de federale overheid.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Toen ik het bericht las of de stukken zag passeren, dacht ik dat het misschien wel een vreugdevoller bericht zou zijn, maar er wordt aan gewerkt en er worden stappen vooruit gezet en dat is het belangrijkste.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik moet bekennen dat het rapport heel moeilijk leesbaar is. Ik werd dan ook niet zoveel wijzer van het technisch plan dat daar als bijlage bij gepubliceerd werd.

Er is sprake van die dertien frequenties die zullen worden bevroren. Kunt u zeggen welke dat zijn en wat de gevolgen zijn van die bevroering voor het frequentieplan?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat we eigenlijk hebben bereikt in de onderhandelingen met de Franse Gemeenschap, is dat het contentieux van alle betwiste frequenties – het ging over 888 frequenties – is teruggebracht tot het laatste contentieux.

Er zijn een aantal zaken waarin we elkaar helpen en ondersteunen, en dan zijn er ook een aantal frequenties waar we niet volledig uit zijn maar waarbij we door het groter akkoord, de betwistingen, ook voor de Raad van State, willen laten vallen. Uiteraard zal dat pas definitief gebeuren wanneer het tekort is uitgebreid tot de twee andere partijen: de Duitstalige Gemeenschap en de federale overheid. Ik wil schriftelijk nog wat meer toelichting geven wanneer het inderdaad onduidelijk zou zijn, maar we hebben dus zeer veel van de geschilpunten kunnen oplossen. Het is inderdaad zo dat niet alleen voor ons en ons radiodecreet het frequentieplan via een samenwerkingsakkoord een van de basisstenen is. Dat geldt natuurlijk ook voor de heer Marcourt en het radiodecreet van de Franse Gemeenschap. Zij waren daarmee klaar in december. Ze hebben dezelfde problematiek, namelijk het uitreiken van nieuwe vergunningen en het DAB+-gegeven.

Dus, bijna alles is opgelost, maar nog niet alles, maar we steunen elkaar bij een aantal zaken zoals de nieuwe DAB+. Er zijn masten die over de taalgrens heen de ene zullen ondersteunen en dan de andere, wat uiteindelijk toch goed is. Dan moeten we geen gekke dingen doen met het bouwen van nieuwe megamasten. Voor een beperkt aantal frequenties zullen we de zaken laten zoals ze zijn. Ik zal u dat in een korte schriftelijke nota verder toelichten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over perssteun en ondersteuning van de journalistiek – 705 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Tijdens de vorige legislatuur werden door de toenmalige minister van Media een aantal nieuwe, innoverende nieuwsmedia op ad-hocbasis ondersteund. Het ging daarbij om vele beperkte bedragen. In 2014 en 2015 werd telkens een initiatief ondersteund. Ook tijdens deze legislatuur zette u dat werk voort. In 2016 ondersteunde u ook op ad-hocbasis twee initiatieven maar u gaf in uw beleidsbrief 2015-2016 al aan dat u voor de ondersteuning van dergelijke projecten een duidelijker kader wilt opmaken.

Eind augustus 2016 werd een oproep gelanceerd met als doel subsidies toe te kennen aan nieuwe, innoverende media-initiatieven die de pluriformiteit binnen de sector versterken en het informatieaanbod verruimen. Er werden 24 projecten ingediend in 2016, uiteindelijk werden er 4 ondersteund voor een totaalbedrag van 184.688 euro.

In 2017 werd de oproep herhaald. Hiervoor was 300.000 euro beschikbaar, en er werden 12 projectvoorstellen ingediend waarvan er 5 werden betoelaagd voor een totaalbedrag van bijna 224.000 euro. Er was dus nog wat over, en u hebt toen beslist om 90.000 euro door te schuiven naar het Fonds Pascal Decroos, zodat zij voor 2017 een derde ronde konden houden.

Tijdens de bespreking van de recentste beleidsbrief Media leek u te twijfelen of stelde u de vraag of u wel zou doorgaan met die projectoproepen dan wel of u het Fonds Pascal Decroos wat beter zou spijzen zodat zij met die middelen aan de slag kunnen gaan.

Ook onze fractie steunt het pleidooi om in te zetten op de ondersteuning van innovatieve journalistiek en onderzoeksjournalistiek. Ik denk dat dat ook bij de andere fracties zo is.

Minister, kunt u concreter toelichten waarom u zich ontgoocheld toonde over het resultaat van de projectoproepen? Hebt u zicht op factoren die het geringe succes van die projectoproepen zouden kunnen verklaren? Is daar een evaluatie gemaakt?

U verschoof 90.000 euro van het restbedrag naar het Fonds Pascal Decroos. Bent u van plan om in de toekomst meer via dat fonds te werken en die projectoproepen te verminderen of daar helemaal mee te stoppen?

U gaf ook aan dat u tegen het einde van de legislatuur werk wilde maken van het stroomlijnen van de maatregelen inzake perssteun. Op welke manier wilt u hier concreet te werk gaan en binnen welke termijn mogen we hiervoor een concreet plan van aanpak verwachten?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De respons op de oproep 2017 lag, en daar was ik toch verbaasd over, opmerkelijk lager dan in 2016, terwijl ik intuïtief het omgekeerde had verwacht.

In 2017 ging bijkomende aandacht naar innoverende journalistieke projecten, waarbij de innovatieve aspecten zich specifiek konden richten op jongeren of een

andere kwetsbare doelgroep binnen de samenleving, zowel wat mediamakers als wat mediagebruikers betreft. Men had dus de keuze, men kon nog altijd een innovatief project op een breed publiek richten zoals bij de eerste oproep, maar er was toch al iets meer gerichtheid omdat er wat kritiek was op de breedheid van de eerste oproep om met een doelgroep te kunnen of mogen werken.

De oproep resulteerde in twaalf ingediende projecten, waarvan twee onontvankelijk. Van de tien ontvankelijke projecten haalden er vijf een score hoger dan de vereiste 60/100.

De lagere respons – in 2016 waren er 24 projecten ingediend – lag niet in de lijn van de verwachtingen aangezien het vooropgestelde budget hoger lag dan het beschikbare budget in 2016. Daarnaast werd de oproep ook eerder aangekondigd en vond een bijkomende communicatie plaats op het Mediacongres georganiseerd door deBuren op 5 september vorig jaar.

Misschien heeft het te maken met het thema, misschien met interesse of misschien nog met andere factoren. In elk geval is het toch ook een beetje verontwaardigd dat de helft van de projecten een score haalde die lager lag dan de vereiste score om überhaupt voor subsidiëring in aanmerking te komen. Daar heb ik geen vat op, maar dat is toch ook een indicatie die me niet lekker zit.

Al deze elementen zijn stof tot nadenken of deze maatregel wel de juiste manier is om de sector te ondersteunen en of er geen andere mogelijkheden zijn. Dat zal ik dit voorjaar wat grondiger bekijken.

Intussen hebben we inderdaad de overgebleven middelen nuttig kunnen aanwenden ten aanzien van het Fonds Pascal Decroos. Mijn administratie en kabinet hebben daar eind 2017 nog een intens contact mee gehad waarbij de werking en historiek van het fonds verder werden toegelicht. De steun aan het Fonds Pascal Decroos door de Vlaamse overheid is over de jaren heen relatief stabiel gebleven en ongewijzigd sinds 2006. In die zin is daar inflatiegewijs wel een intering op de steun in de relatieve middelen.

Tegenover de groei aan activiteiten en de stijgende vraag voor de toekenning van werkbeurzen werd geen verhoging van de middelen ingezet vanwege de overheid. Wij hebben niet bespaard op dit fonds, maar dat was dan ook het voornaamste wapenfeit dat hier te vermelden is.

Om die reden heeft het fonds gepolst naar de mogelijkheden voor een structurele verhoging van de subsidie. Hetzelfde geldt voor de toekenning van werkbeurzen. Het fonds organiseert gemiddeld vier zittingen per jaar. Dat zijn momenten waarop geïnteresseerden bij hen een vraag voor steun kunnen indienen, maar dat is nu teruggebracht tot twee rondes.

Ook de kosten van de journalisten voor het uitvoeren van bijzondere journalistiek zijn niet gedaald. De stijging van de gemiddelde vragen voor steun zijn ook gestegen. In die zin was het goed dat we hun die extra steun hebben kunnen toekennen.

Een additionele subsidie, geheel voor de organisatie van een extra ronde aan het einde van 2017, heeft het fonds de mogelijkheid geboden om meer projecten te kunnen honoreren. Het is bij het fonds immers niet zo dat alle positief beoordeelde projecten effectief een beurs kunnen krijgen, gelet op het beschikbare budget.

Het geheel wijst er wel op dat er een leemte moet worden opgevuld. Ik zal dan ook onderzoeken wat de verdere mogelijkheden zijn wat betreft de steun aan het Fonds Pascal Decroos. Ik ben en blijf ervan overtuigd dat het Fonds Pascal Decroos belangrijk werk levert. De focus op en de roep naar kwaliteitsjournalistiek klinkt zeker niet minder luid dan vroeger.

– Miranda Van Eetvelde treedt als voorzitter op.

Zoals ik hier eerder aangaf, ben ik ervan overtuigd dat steun aan de pers zich moet focussen op journalistiek. Ik streef dit principe ook na in mijn beleid. Niet alleen de oproep voor de journalistieke projecten getuigt hiervan, maar ook de bijkomende steun die aan de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) werd verleend in het kader van het journalistenloket.

Het Fonds Pascal Decroos is een gevestigde waarde. Het werkt mediumneutraal. De steun die het fonds biedt, komt de journalisten en het journalistieke werk rechtstreeks ten goede.

Ik ben van plan gesprekken te voeren met het fonds om na te gaan op welke manier zijn werking het best kan worden ondersteund om de onderzoeksjournalistiek in Vlaanderen op gepaste wijze te blijven stimuleren. Ditzelfde gesprek zal ik ook voeren met andere actoren, zoals de VVJ.

Een termijn kan ik daar moeilijk op kleven: het lijkt me redelijk dat ik daar in de volgende beleidsbrief substantiële stappen toe kan zetten.

– Bart Caron treedt als voorzitter op.

Wat gaan we nu concreet doen? Eigenlijk hebben we een budget voor het Fonds Pascal Decroos en de oproep voor innovatieprojecten. Mij lijkt het best dat die middelen worden samengevoegd. Samengevoegde middelen betekent niet dat je meer middelen of bijkomend of nieuw beleid hebt. De vraag die we dan moeten beantwoorden, niet alleen met het fonds maar ook met de andere actoren, is of dat betekent dat die middelen onder het fonds vallen en dus in twee stukken uiteenvallen, namelijk rechtstreekse steun aan journalistieke vragen en bredere projecten. En is het dan het fonds als dusdanig dat die toewijzing kan doen of moet de rol van het fonds dan ook worden uitgebreid?

Het voordeel van deze operatie die zeker niet definitief en afgerond is, is dat de middelen die we hebben, globaal gezien wel toenemen maar wel beter kunnen worden aangewend. In feite heb ik geleerd, mijnheer Vandaele, tijdens het congres van deBuren, dat onze twee oproepen voor journalistieke innovatieve projecten voor een deel zijn wat de Nederlanders al voor het Stimuleringsfonds hebben gedaan. De financiële middelen die we samen met Nieuws in de Klas en Mediarte samenbrengen, zijn wel pro rata vergelijkbaar met onze Nederlandse vrienden maar de eenheid van aansturing is bij hen toch wel groter dan bij ons. Daar wil ik met de sector en met het Fonds Pascal Decroos als centrale actor nagaan hoe we kunnen evolueren richting de werkwijze van een Stimuleringsfonds zoals dat in Nederland bestaat. Dat lijkt me zinvol.

Het is de bedoeling om over drie, vier, vijf of zes maanden een stand van zaken of een debat daarover te hebben omdat ik uw inzichten wel waardeer. Ik kan dan ook meedelen hoe ver we staan met de contacten met de Nederlanders. Tegen dan zullen we misschien ook weten wat de Nederlandse vrienden precies zullen doen met die 5 miljoen euro extra die het nieuwe Nederlandse kabinet nu aan de media heeft beloofd. Blijkbaar is dat nog altijd niet geweten. Het is niet zo, tot nu toe, dat die middelen aan het Stimuleringsfonds zullen worden toegevoegd omdat ook daar de sectoren, net als hier, ijveren om het laken naar zich toe te trekken. Dat kan ons ook helpen bij onze Vlaamse reorganisatieoefening.

Nogmaals, ik wil met de sector een goed en breed overleg. Mochten de journalistieke projecten die we tijdens de voorbije twee rondes hebben beoordeeld spectaculair zijn, dan zal ik zeker nog volgende oproepen lanceren. Het gaat om goede projecten en die moeten in de toekomst zeker nog mogelijkheden krijgen, maar

misschien is er toch niet uitgekomen wat ik gehoopt had. Dat zegt alleen maar iets over mijn persoonlijke appreciatie en niet over de kwaliteit van de projecten.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, dat u wilt kijken naar Nederland, lijkt mij goed. Niet om alles klakkeloos over te nemen – dat is nooit de bedoeling –, maar om van elkaar te leren. Hun goede elementen kunnen wij hier gebruiken. De valkuilen waar de Nederlandse burenen in getuimeld zijn, kunnen wij hier dan vermijden. Misschien kunnen we het kijken naar Nederland op een bepaald moment in deze commissie doen en kunnen we iemand uitnodigen van het Stimuleringsfonds om te horen hoe ze het daar doen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Uiteraard ben ik heel blij met de bijkomende middelen voor het Fonds Pascal Decroos. We zijn ook absoluut van mening dat het broodnodige middelen zijn ter ondersteuning van kwaliteitsvolle onderzoeksjournalistiek. Het Fonds Pascal Decroos staat natuurlijk garant voor de kwaliteitstoets bij de verdeling van de middelen. Die 90.000 euro zijn natuurlijk peanuts. Het was nog veel schoner geweest mocht de volledige 300.000 euro gespendeerd worden.

Ik sta ervan te kijken hoe het kan dat in een creatieve regio als de onze waar we ongelooflijk hoge kwaliteit hebben, de projecten niet aan de verwachtingen voldoen. Ik vind dat ook heel merkwaardig. Het lijkt me sterk dat er geen waardevolle kleinschalige initiatieven zouden zijn. Misschien moet eens onderzocht worden of het niet te maken kan hebben met het feit dat bepaalde projecten geen aanvraag konden indienen omdat ze niet voldoen aan het criterium omtrent de eigen financiële inbreng. Misschien heeft het daarmee te maken.

Het stroomlijnen van perssteun is een heel goede zaak. Dat staat ook zo in het Vlaamse regeerakkoord. Dan komen we onmiddellijk terecht bij de federale ondersteuningsmechanismes. In uw antwoord zegt u dat u vooral onderzoeksjournalistiek wilt ondersteunen. Mag ik daaruit begrijpen dat u bij uw federale collega zult bepleiten om de steun via Bpost en het verlaagd btw-tarief anders te gaan maken? *(Opmerkingen van minister Sven Gatz)*

Ik heb ook al eens geopperd om die steun bijvoorbeeld afhankelijk te maken. Houden we deze steun als btw- en Bpoststeun of maken we ze afhankelijk? *(Opmerkingen van minister Sven Gatz)*

Dat is goed. Dan heb ik dat goed begrepen.

De heer Caron en ikzelf hebben nog altijd een voorstel van resolutie klaarliggen. Ik zou graag hebben dat iedereen dit nog eens bekijkt, want we zouden dat het liefste kamerbreed indienen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Het is een interessante vraag. Ik had aan het begin van dit werkjaar ook al eens een vraag gesteld naar aanleiding van een eerste congres hierover bij deBuren. Ik ben daar bij de bespreking van de beleidsbrief op teruggekomen. Heel kort daarna hebt u gezegd dat u meer zult investeren in het Fonds Pascal Decroos, maar ik wacht af hoe het allemaal zal verlopen. Op 22 februari gaan we naar deBuren met deze commissie waar het eindrapport-Bardoel zal worden voorgesteld. Dat gaat niet alleen over Nederland, maar om een vergelijking tussen Vlaanderen en Nederland. We moeten kijken wat daar uitkomt. Daarna kunnen we dit verder met de minister bespreken.

De voorzitter: We gaan inderdaad op 22 februari naar deBuren.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Audiovisueel Fonds vzw over het VAF/Filmfonds en de werking van de vzw, en over het VAF/-Mediafonds
– 706 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Voorzitter, het moet mij even van het hart dat de titel van mijn vragen regelmatig worden veranderd, maar deze keer is dat echt niet ten goede. Mijn oorspronkelijke titel vermeldde de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het VAF. Ik snap het niet goed, want dit klopt gewoon niet.

Op vrijdag 15 december 2017 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het VAF/-Mediafonds. Deze beheersovereenkomst ging in op 1 januari 2018.

Volgens de minister bevat de beheersovereenkomst met het Mediafonds nieuwe klemtonen: "Het scenario komt in de ondersteuning centraler te staan. Alles begint immers met een goed verhaal. Nieuw is ook de steun voor talentontwikkeling, beurzen, talentscouting, coaching et cetera. De kracht van de Vlaamse fictie zit immers bij de creativiteit en kwaliteit van de mensen die er hun brood mee verdienen. Daarom voorzien we ook in steun voor de acteursgilde. En het doet me ook plezier te kunnen melden dat er, zoals bij het Filmfonds, audiodescriptie voor series komt." Dat konden we in het persbericht lezen. Daarnaast wordt er meer ingezet op documentaire en komt er een Innovatielab. Dat zijn allemaal fijne dingen om te lezen, maar graag kreeg ik van de minister bijkomende toelichting over de verschuivingen en nieuwe klemtonen in de beheersovereenkomst met het Mediafonds.

Minister, mijn eerste vraag gaat over de manier waarop de aanbevelingen van Econopolis ter harte genomen werden. Hoe werden ze concreet in de beheersovereenkomst vertaald? Welke aanbevelingen werden niet meegenomen en waarom is dit niet het geval?

Ik heb verder een vraag over de manier waarop er, met name voor talentontwikkeling en het Innovatielab, samengewerkt zal worden met andere partners. Ik denk aan de openbare omroep, MediaInvest, de MediAcademie enzovoort.

Is er sprake van een verplichting tot audiodescriptie bij door het Mediafonds gefinancierde reeksen? Zo ja, geldt dit voor alle fictieproducties of enkel voor de zogenaamde grote high-endfictiereeksen? Wat is de financiële impact hiervan op het budget van het Mediafonds? We weten dat audiodescriptie bijzonder duur is.

Er wordt terecht ruimte gecreëerd om in te spelen op nieuwe marktontwikkelingen, en dit via het Innovatielab. Is er tevens vastgelegd op welke manier deze projecten geëvalueerd kunnen worden, bijvoorbeeld om na afloop een bredere uitrol of verdere toepassingen mogelijk te maken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Segers, begin maart 2017 werd de finale versie van de studie van Econopolis opgeleverd. Op basis van analyse werden gesprekken met

de sector gevoerd, waaronder met het VAF. De aanbevelingen die prioritair zijn voor het Mediafonds, werden meegenomen. Daarnaast zijn er ook extra middelen gekomen. Onze bijdrage ten aanzien van het Mediafonds is met 2 miljoen euro gestegen.

Naast meer middelen gaat er meer aandacht naar promotie via beurzen en aanwezigheidspolitiek, talentontwikkeling, meer coaching en opleiding – ook internationaal – en dataverzameling. We zetten scenario centraler in de fictiewaardeketen, met onder meer de uitbouw van een scenarioatelier en hogere bedragen voor scenario-ontwikkeling. We zetten ook in op schaalvergroting, met een hefboom voor hoogkwaliteitsvolle producties die in aanmerking komen voor export, de zogenaamde high-endreeksen, die een hoger maximum dan momenteel voorzien, zullen krijgen.

We besteden verder ook in het Mediafonds meer aandacht aan documentaire. Het basisbedrag voor documentaire wordt opgetrokken tot meer dan 800.000 euro, wat in 2018 – gezien het VRT-excedent – kan oplopen tot 1 miljoen euro. Ik vind dat belangrijk en ik heb deze klemtoon ook al in de beheersovereenkomst met de VRT zelf gelegd.

Binnen het Mediafonds hebben we ook ruimte gecreëerd om innoverende projecten te ondersteunen. Ik kom daar zo meteen op terug.

Zoals u weet, bevat de studie diverse aanbevelingen inzake het audiovisueel steunbeleid die niet alleen betrekking hebben op het Mediafonds zelf, zoals het principe 'iedereen draagt bij tot het ecosysteem'. Daaronder valt het traject van het laten bijdragen van de 'over the top'-spelers ten bate van lokale productie. We zijn nu de optie aan het verkennen en uitwerken om de uitbreiding van de stimuleringsverplichting of het overnemen van de stimuleringsverplichting die nu al geldt voor de distributeurs, ook op te leggen aan de nieuwe spelers. Ik kom daar de komende weken en maanden zeker op terug.

De beheersovereenkomsten bevatten bepalingen over het maken van afspraken zoals de Mediacademie maar ook inzake samenwerking met vele andere media-partners. De overeenkomsten zijn nog maar recent in werking getreden. Het is nu aan het VAF om die goed te implementeren en de geformuleerde intenties te concretiseren. Daar is nog tijd voor nodig, des te meer omdat ook de leiding van het VAF nog maar enkele dagen in handen is van een nieuwe directeur-intendant en ook de raad van bestuur wordt vernieuwd. Daar zullen ze de uitwerking van de afspraken in de beheersovereenkomst moeten verhapstukken en internaliseren. Een inwerkperiode is dan ook aangewezen. Het is om deze redenen nog te vroeg om hier nu reeds een gedetailleerd beeld van te schetsen. Ik wil daar uiteraard bij een volgende vraagstelling in deze commissie dieper op ingaan of bij een eerstvolgende gelegenheid waarbij het VAF hier wordt uitgenodigd.

U had dan nog een vraag over de verplichting tot audiodescriptie. Artikel 8.3 van de bijlage bij de beheersovereenkomst stelt: "Het VAF zal waar technisch mogelijk verplichtingen opleggen aan aanvragers voor wat betreft het toegankelijk maken van Nederlandstalige audiovisuele creaties voor slechtzienden en slechthorenden, via respectievelijk audiodescriptie en ondertiteling." Deze zinsnede heeft wel degelijk een algemene draagwijdte, maar ik wil uitleggen waar de bewoordingen "waar technisch mogelijk" op slaan.

Er zijn bepaalde situaties waar audiodescriptie niet of zeer moeilijk haalbaar is. Als bijvoorbeeld in een film of reeks een vreemde taal of meerdere talen worden gebruikt, is audiodescriptie technisch moeilijk. De reeks zou dan eigenlijk in één taal gedubd moeten zijn om van audiodescriptie te kunnen worden voorzien. Zo niet moet de audiodescriptie simultaan worden vertaald in wat er wordt gezegd en wat er gebeurt. Dat is nogal moeilijk binnen het verloop van de filmtijd. Ook bij films of reeksen waarin non-stop gepraat wordt, is audiodescriptie moeilijk, omdat de vertelstem dan geen tijd genoeg heeft tussen de dialogen. Ik ga er wel

van uit dat de algemene draagwijdte van onze bijkomende verplichting voor de meerderheid van de films en reeksen wel degelijk tot audiodescriptie zal leiden.

De organisatie en financiering van audiodescriptie worden niet door het VAF/Mediafonds gedragen. Dat is een kost die de omroepen zullen dragen. Er is dus geen financiële impact op het budget van het Mediafonds. Men kan zich bepaalde vragen stellen bij wie dat moet betalen, maar het is niet onlogisch dat, wanneer men steun krijgt van de overheid, men dit verdeelt binnen de middelen die men privaat bijeenbrengt en publiek krijgt. Ook daar zetten we een belangrijke stap voorwaarts.

Het Innovatielab zal openstaan voor augmented-realityprojecten, virtual-realityprojecten, interactief werk, webseries en crossmediale toepassingen van tv-reeksen. Het totale budget hiervoor bedraagt ongeveer 800.000 euro per jaar, voor het Filmfonds en Mediafonds samen. Er zal selectief tewerk gegaan moeten worden want de scope is reeds breed. Ik kan me inbeelden dat er in de toekomst misschien nog toepassingen kunnen komen waarvan we het bestaan nu nog niet vermoeden.

Het VAF geeft deze nieuwe subsidielijnen momenteel vorm en voorziet in een eerste deadline in juni. Een nog bredere uitrol en het voorzien van verdere toepassingen is nu niet aan de orde. Ik vind dat we het VAF nu eerst aan het werk moeten laten gaan om dit te implementeren en de komende periode aan de praktijk te toetsen.

Er is niet in een afzonderlijke evaluatie van dit initiatief voorzien. Het zal uiteraard wel worden meegenomen en de nodige aandacht krijgen in de globale rapportering door het VAF, wat aanleiding kan geven tot bijstellingen.

We zullen het VAF een aantal maanden de tijd moeten geven om dit allemaal aan te pakken. Voor de zomer zullen we al heel wat weten. De impact in de praktijk zullen we pas vanaf het najaar echt kunnen zien en wellicht pas vanaf 2019. Dat is op zichzelf niet erg, zolang het maar gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, dank u wel. Ik sta altijd te popelen. Misschien kunnen we binnen een aantal maanden, wanneer de nieuwe directie zich gesetteld heeft, eens kijken hoe de concrete uitrol zal verlopen. Dank alvast voor de verdere toelichtingen. Die zijn zeker relevant.

U vermoedde misschien al dat mijn vraag is ingediend om u nog eens te wijzen op de aanbevelingen van Econopolis met betrekking tot het budgettaire verhaal. U weet dat ik een amendement had ingediend bij de begrotingsbesprekingen in verband met het excedent van de VRT, waar momenteel 6,2 miljoen euro op een wachtrekening staat. Als je dat bedrag spreidt over de vijfjarige beheersovereenkomst van het VAF die nu gestart is, dan zou je dat kunnen aanwenden om jaarlijks 1,2 miljoen euro toe te voegen aan het budget van het VAF. Daardoor zitten we nog niet in het ideale scenario en zelfs niet in het minimumscenario dat Econopolis had vooropgesteld om echt een boost te geven aan onze audiovisuele sector. Ik blijf dat herhalen in de hoop dat u daar op een gegeven moment oor naar zult hebben en met uw collega's zult overeenkomen om dat excedent daar verder voor aan te wenden.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik wil u van tevoren zeggen dat ik een vraag om uitleg wilde indienen die aansluit bij de nieuwe klemtonen die in de beheersovereenkomst zijn gelegd. Ik dacht om me hiermee nu aan te sluiten bij de vraag van mevrouw Segers.

Eind vorig jaar hoorden we dat de bioscoopcijfers erg tegenvallen. U hebt daarover gesproken op de radio en gezegd dat u in overleg zou gaan met de sector. Redenen

voor dat tegenvallende bioscoopbezoek zijn: mensen kijken op een andere manier, kijken minder, kijken naar andere dingen. Nieuwe klemtonen in de beheersovereenkomst zijn meer aandacht voor scenario en ontwikkeling en vooral de nood aan internationaliseren. Internationalisering is prima, maar intussen hebben we blijkbaar wel een probleem op het thuisfront, wat duidelijk blijkt uit die bezoekerscijfers.

Publiekswerking begint met de kennis van het publiek. Ik vraag me dan af of we het Vlaamse publiek wel goed genoeg kennen. Wat maakt dat de Vlaming naar de bioscoop gaat? Je moet daar toch wel een aardig bedrag voor neertellen, zeker als je met een gezin gaat. Ik vraag me dan ook af of je de scenario's van de mogelijke projecten misschien aan andere criteria zou moeten toetsen dan nu het geval is. Wat bijvoorbeeld met anderstalige films die door het VAF gemaakt worden? Is die anderstaligheid misschien een factor die het bioscoopbezoek beïnvloedt? Is dat ook zo voor de keuze van het onderwerp? Ik heb op 7 januari 2016 een schriftelijke vraag gesteld over de steun van het VAF aan anderstalige filmproducties. U antwoordde: "Het is duidelijk dat onze Vlaamse cultuurgemeenschap niet langer monocultureel 'Vlaams' is maar wordt verrijkt met makers van een andere etnische of culturele achtergrond. Respect voor deze makers gebiedt dat ze ook hun eigen verhalen kunnen vertellen in de taal die daar het best bij past."

Daarmee ga ik volledig akkoord, dat zijn dingen die vanzelfsprekend zijn. Een film als 'Black' bijvoorbeeld speelt zich af in de Brusselse straten. Het is logisch dat daar Frans wordt gesproken. Idem dito voor documentaires die vaak onderwerpen uit het buitenland hebben. Ik focus nu op de fictie, de langspeelfilms, want daar stelt het probleem zich. Het gaat tenslotte over veel belastinggeld. Moeten we ons bij sommige fictieprojecten niet durven afvragen of de lage publieksopkomst te voorspellen was door de keuze van het onderwerp of van de taal? Hiermee zeg ik niets over de kwaliteit van die producties. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag zegt u ook nog: "De Nederlands gesproken taal is, samen met andere factoren, een onderdeel van het Vlaams cultureel karakter van een productie maar is geen conditio sine qua non om steun te krijgen van het VAF."

Maar – en nu ben ik me er heel goed van bewust dat ik er één film uitpik en dat het zeker geen tendens is – voor wie maken we bijvoorbeeld een film als 'Blue Silence'? Dat is een langspeelfilm, fictie, over de Koerdische kwestie, volledig in het Turks, gemaakt door een Belgische filmmaker met Turkse roots met meer dan een half miljoen euro steun van het VAF. De film kreeg 2000 bioscoopbezoekers. Dat vind ik wel bijzonder weinig.

Daarom mijn vraag: hoe interpreteert u de ambitie van het VAF om meer aandacht te besteden aan de ontwikkelingsfase van langspeelfilms in het kader van de discussie over bezoekerscijfers? Dat u niet kunt ingrijpen in de interne werking van het VAF, begrijp ik uiteraard, maar mijn vraag blijft of we die scenario's niet aan andere criteria moeten toetsen. Denkt u dat de nieuw afgesloten beheersovereenkomst het VAF meer slagkracht geeft op het vlak van publiekswerking? De promotie- en marketinginspanningen van het VAF van de afdeling Flanders Image waren grotendeels op het buitenland gericht. Denkt u dat daarin moet worden bijgestuurd ten voordele van promotie in het binnenland?

De voorzitter: Mevrouw Van Werde, dat is in alle eerlijkheid een vraag die het verdient om op zich te worden gesteld. Het is een thema dat veel breder is en zeer interessant is om als dusdanig te noteren.

Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Over de financiële alimentatie van het Mediafonds weet u dat ik een andere redenering volg waarbij ik de rechtstreekse steun van de Vlaamse Regering aan het Mediafonds samen neem met het ene miljoen euro excedent dat naar het Mediafonds kan gaan en de stimuleringsverplichting. Maar

goed, dat debat zullen we nog verder hebben. We moeten het ook niet altijd op dezelfde manier voeren.

Mevrouw Van Werde, uw vraag is toch wel interessant om als aparte vraag in te dienen. Het is een apart debat waarbij ik u nu al enkele elementen kan geven. Ik zal overleg hebben met de unie van de regisseurs. Ik vermoed dat de nieuwe intendant van het Filmfonds zich diezelfde vragen zal stellen en zal moeten stellen. Maar de bredere antwoorden op bijvoorbeeld taal of welk soort films er worden goedgekeurd voor ondersteuning, stel ik voor te geven in een apart debat. Het is te belangrijk om dat nu snel in een korte repliek te doen. Het is een vraag die velen zich stellen. Het is enerzijds zinvol om hier weldra een politieke discussie over te hebben, en anderzijds zal het een van de zaken zijn die zal worden bekeken, los van mijn gesprek met de regisseurs maar ook met de nieuwe intendant en zijn ploeg. Wat is de analyse en wat is de remedie? We moeten niet meteen in paniek slaan, want het VAF geeft ook subsidies aan de projecten die ingediend worden. Het ene jaar worden er al meer projecten ingediend van een bepaald type dan het andere jaar.

Laten we dat debat wat opentrekken en verbreden. Ik denk dat het dat wel verdient. In elk geval dank voor de aanzet.

De voorzitter: U dient de vraag maar in en dan kunnen we erop ingaan met zijn allen.

Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik heb ook een vraag over de bioscoop klaarliggen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over financiële steun van Google aan de VRT

– 719 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Bart Caron

Bart Caron (Groen): Het is me opgevallen dat er een sterke band is tussen Google en een aantal persorganisaties, waaronder de VRT. In de gratis treinkrant Metro van 18 december 2017 stond een Belgabericht, getiteld: 'Google geeft Roularta 400.000 euro om fake news te detecteren.' In het artikel staat: "Google heeft opnieuw zijn portefeuille opengetrokken om verschillende digitale projecten in de Europese pers te financieren. In de vierde ronde van zijn 'Digital News Initiative Innovation Fund' deelde de internetgigant deze maand 20 miljoen euro uit. Roularta krijgt daarvan 400.000 euro (...)."

Het fonds van Google bestaat sinds 2015. Dat is op zich niet nieuw. Wel belangrijk is dat Google beloofde om tegen 2018 150 miljoen euro in innoverende Europese journalistiek te pompen. Al is het op Europese schaal, het gaat toch over een behoorlijke som geld die door een internetgigant wordt besteed aan derden.

Dan stel ik me meteen de vraag waarom Google zo iets doet. Is het meer dan een charmeoffensief naar traditionele mediagroepen die hun advertentie-inkomsten zien verschuiven naar Google? Of wat is het dan?

In 2016 kregen Belgische media 2 miljoen euro van dat Europese budget. Het waren vier projecten voor 637.000 euro. Roularta kreeg 400.000 euro, Mediafin, de uitgever van De Tijd en L'Echo, kreeg 147.000 euro, een gezamenlijk project van De Persgroep en Mediahuis kreeg 50.000 euro en de openbare omroep VRT kreeg 40.000 euro. Hier komen we al een beetje in de sfeer van de culturele subsidies. De bedragen dalen daar wel snel, maar toch. Roularta krijgt geld voor VeriFlix, een

toolbox om burgervideo's te verifiëren op echtheid. Het 'fake news' komt blijkbaar verschillende keren terug. De advertentieafdelingen van De Persgroep en Mediahuis krijgen centen voor een gezamenlijk onderzoeksproject rond de waarde van 'premium nieuwswebsites'. Doel is aan te tonen dat nieuwssites van hoge kwaliteit afstralen op reclamemerken.

Het valt op dat Google enkel de grote spelers in elk van de Europese landen steunt. Dat de uitgevers gretig aalmoezen aannemen van de monopolist die een deel van hun reclame-inkomsten wegzuigt, is cynisch als je het mij vraagt. Nog merkwaardiger is dat Google geld geeft aan de VRT. Valt dit eigenlijk wel te rijmen met het Mediadecreet en de beheersovereenkomst? Dit gaat mijn petje te boven, want het is geen reclame, geen sponsoring, het is iets dat buiten alle klassieke kaders valt. De centen dienen voor "gepersonaliseerde video's voor een divers publiek". Ik zou zeggen: enige hulp is altijd welkom. Mag de VRT wel geld van Google aannemen? Officieel luidt het: "Het doel is om nieuws of sport in 'streams' te creëren voor duizenden gebruikers. Er wordt gemikt op een chatinterface, waarbij in een gepersonaliseerde nieuwsstroom tekst, artikels en multimedia worden gecombineerd." Er zijn allerlei innovatieve dingen aan de gang, ik kan me daar wel iets bij voorstellen, maar ook niet concreet.

Hoe valt zoiets te rijmen met het discours als zou Google dit geld uitdelen in de strijd tegen nepnieuws? Er komt twee keer 'fake news' in het verhaal voor. Het lijkt eerder op een soort smartgeld van Google naar een aantal Europese en Vlaamse spelers. Zou het niet beter zijn voor een financieel gezond media-ecosysteem dat de hold-up op de Europese advertentiebudgetten die Google voedt – niet alleen Google maar bij uitbreiding ook een aantal andere sociale media – zou stoppen? Die hebben naar mijn bescheiden mening, als je het dan echt over innovatieve journalistiek hebt, zeker in Europa, daar weinig mee te maken.

Het is geen groot bedrag, maar toch deze principiële vraag: mag de VRT geld van Google aannemen? Is dat mogelijk volgens het Mediadecreet en de beheersovereenkomst? Is het de eerste keer dat de VRT financiële middelen ontvangt van Google? Welke tegenprestaties moet de openbare omroep daarvoor leveren? Wat moet ik me voorstellen bij dit project waarvan de centen dienen voor 'gepersonaliseerde video's voor een divers publiek'? Wat is het opzet? Wat moet ik me voorstellen bij het project dat mikt op een chatinterface? Betekent dit dat de VRT YouTube/Google zal kiezen, en het geen alternatieven van YouTube toegang zal geven tot de verspreiding van deze nieuwsstroom? Wanneer komt ook het verhaal van de zakelijke belangen van Google om de hoek kijken? Staan er tegenover de steun van Google engagementen die we als reclame, sponsoring of als product placement kunnen omschrijven? Zo ja, moet dit niet verlopen via de VAR?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: In de huidige beheersovereenkomst wordt ingezet op samenwerking tussen de VRT en de mediasector met als doel het Vlaamse media-ecosysteem te versterken. Daarnaast investeert de VRT ook in innovatie die op korte en middellange termijn van nut is, zowel voor haarzelf als voor de hele Vlaamse mediasector. Ook daarbij zijn samenwerking en open innovatie de regel.

Het Google DNI-fonds (Digital News Initiative) is een van de mechanismen die de samenwerking op innovatievlak mogelijk maakt.

De beheersovereenkomst geeft invulling aan de publieke opdracht die in het Mediadecreet is vastgelegd. Wat innovatie betreft, bepaalt het Mediadecreet in artikel 6, paragraaf 2, 5e lid: "De VRT volgt de technologische ontwikkelingen op de voet, zodat hij zijn programma's, als dat nodig en wenselijk is, ook via nieuwe mediatoepassingen aan zijn kijkers en luisteraars kan aanbieden." En artikel 17 van hetzelfde decreet stelt: "De beheersovereenkomst regelt in het bijzonder de

volgende aangelegenheden: 1° de invulling van de openbare omroepopdracht, vermeld in artikel 6, paragraaf 2, inclusief de innovatieopdracht en de meetbare doelstellingen die bereikt moeten worden. Die performantiemaatstaven staan in relatie tot de geformuleerde strategische doelstellingen en ambities.”

De beheersovereenkomst zelf zegt in strategische doelstelling 5.2, Inzetten op innovatie: “De VRT wil investeren in innovatie die op korte en middellange termijn van nut is, zowel voor haarzelf als voor de hele sector. De VRT zal inzetten op verschillende types van innovatie. Innoveren in het aanbod is daarbij zonder meer een belangrijke opdracht voor de publieke omroep. De VRT wil op dat vlak durf tonen, risico nemen en de norm zetten in Vlaanderen. Er is daarnaast, in een digitale context, nood aan het ontwikkelen van nieuwe vertelvormen en producten. De VRT wil ook technisch blijven innoveren om het creatieve proces beter te ondersteunen en om efficiënter en sneller te produceren. De VRT zal daarbij bijzondere aandacht besteden aan toegankelijkheid. Open innovatie (i.e. samenwerking met derden) is de regel.”

Strategische doelstelling 5.2 gaat verder: “De VRT werkt mee aan Vlaamse en Europese co-innovatieprojecten, al dan niet in triple-helixvorm. De VRT kan zich voor de medefinanciering van innovatieprojecten wenden tot de reguliere Europese en Vlaamse steunkanalen voor onderzoek en innovatie, conform de daarin omschreven modaliteiten.”

Voor de financiering van haar innovatieopdracht kan de VRT dus een beroep doen op derde steunkanalen. Dat blijkt ook uit de tekst in de beheersovereenkomst, zoals zonet beschreven.

Het is de derde keer dat de VRT al dan niet rechtstreeks financiële middelen ontvangt van Google. Er zijn nog twee andere lopende Google DNI-projecten. Dat is ten eerste Providence+, in samenwerking met Newsmonkey en imec. Providence+ onderzoekt hoe de redactieprocessen en de publicatiestrategie voor het dagelijkse nieuwsaanbod op online platformen en socialemediakanalen kunnen worden verbeterd, en dit door de impact en de leesfrequentie van nieuwsitems te voorspellen. Het project Providence+ wil een antwoord geven op vragen als ‘welke verhalen werken het best op welk platform en welk moment?’, ‘wat is de ideale strategie om nieuws te verspreiden op socialemediakanalen en eigen platformen?’ en ‘hoe groot zal het bereik van een artikel twee uur na publicatie zijn?’.

Het tweede lopende Google DNI-project is Wave, in samenwerking met Mediahuis. Wave is een nieuwe luisterervaring, die nieuws op een gepersonaliseerde manier naar de gebruiker wil brengen. Door content te linken aan apparaten, zoals smartwatches, home assistants, auto’s en dergelijke meer, kan Wave gebruikers bereiken tijdens verschillende activiteiten. Zo kan gepersonaliseerde audio beluisterd worden op die momenten dat het voor de gebruiker zelf het best past. Het innovatieproject wil nieuwe formats voor audiostorytelling onderzoeken. Daarbij wordt ook bekeken hoe een aangepaste workflow de redactie kan ondersteunen bij het selecteren en efficiënt omzetten van bestaande content naar audio.

Door de samenwerking in het kader van deze Google DNI-onderzoeksprojecten wordt innovatie in het Vlaamse medialandschap wel degelijk via onderlinge kruisbestuiving gestimuleerd en mogen we ervan uitgaan dat het media-ecosysteem ook versterkt wordt.

Welke tegenprestaties de openbare omroep moet leveren, is een pertinente vraag. De VRT moet het project uitvoeren volgens de afgesproken ‘milestones’, zoals dat zo mooi heet in managementtaal. Daar hoort gewoon een rapportering bij die projectvorderingen aantoont. Er zijn geen andere niet-projectgerelateerde tegenprestaties.

IP, de 'intellectual property' die wordt opgebouwd tijdens het project, blijft volledig eigendom van de VRT en de partners. Google DNI-projecten worden opgevolgd door het Google DNI-team. Men zegt mij dat dat een aparte entiteit is, die strikt confidentieel werkt. Er is dus geen enkele connectie of samenwerking met Google als bedrijf.

Het nieuwe project heet 'Personalised news using media enriched chat'. Bij wijze van experiment onderzoekt dit project gepersonaliseerde chatconversaties, in de context van nieuws en sport.

De VRT heeft reeds enige ervaring met dergelijke conversatiemethoden, bijvoorbeeld met haar 'wall of moments', waarbij gebruikers onder meer foto's delen die worden getoond op schermen en online, een virtuele 'wall of moments'. Dit nieuwe project bouwt daarop verder. De VRT wil vooral uitzoeken hoe storytelling en multimediacontent meer en beter geïnjecteerd kunnen worden in een gepersonaliseerde conversatie-interface.

De VRT werkt voor dit project samen met het Vlaamse bedrijf Bottist. Zij zullen als technische partner de ontwikkeling van de bot – dat is een klein programma dat automatisch bepaalde taken kan uitvoeren – en het bijhorende contentmanagementsysteem op zich nemen. De Google-ondersteuning aan de VRT bedraagt 40.000 euro. Daarvan is 20.000 euro bestemd voor Bottist, als partner bij dit project.

Het gaat hier om een prototypetraject. Dat wil zeggen dat het bedrag gebruikt zal worden om een prototype te maken, dus geen werkende service of product. Het gaat dus niet om een volwaardig product, maar wel om een proefproject dat de functionaliteit en gebruikservaring wil uittesten. Het prototype zal onder andere getest worden tijdens het WK voetbal en de gemeente- en provincieraadsverkiezingen. Het doel van het project is dus de ontwikkeling van een prototype en het trekken van lessen uit het gebruik ervan. De opgedane kennis zal nadien gedeeld worden met de grote gemeenschap van Google DNI-leden – zoals Europese mediaspelers, en in het bijzonder broadcasters – en ver daarbuiten. Dergelijke kennisdeling gebeurt onder andere op Google DNI-events, waar projectresultaten met elkaar gedeeld worden. Op die manier is het voor alle deelnemers een interessante manier van kennis uitwisselen.

De VRT neemt deel aan het innovatieproject, omdat zij het belang inziet van het aanbieden van een gepersonaliseerde ervaring aan haar gebruikers. Zo willen gebruikers vandaag meer en voortdurend op de hoogte gehouden worden van nieuwe ontwikkelingen van ploegen en spelers, als het over het WK voetbal gaat, of van partijen en politici, als het over de verkiezingen gaat, en dat volgens zijn of haar interesses, bijvoorbeeld het volgen van favoriete ploegen of spelers. De VRT wil testen of deze ervaring kan worden verrijkt door niet alleen de juiste informatie op het juiste moment te geven, maar ook door video- en andere multimedia-modules automatisch te genereren en aan te bieden. In eerste instantie gaat het dan over korte animaties en videoclipps, die in het geheel passen van de storytellingconversatie.

Binnen het experiment zal worden gewerkt met Messenger, de chatapplicatie van Facebook. Gebruikers zullen zich binnen die omgeving kunnen aanmelden om in het testproject in te stappen. Zij zullen regelmatig om feedback gevraagd worden. Na die experimentele periode zal de VRT evalueren of en hoe dat prototype eventueel in een dienst kan worden omgezet en op welke platformen die het best kan worden aangeboden.

Op uw laatste vraag, naar engagementen als reclame, sponsoring of product placement, kan ik antwoorden dat er vanuit de VRT geen dergelijke engagementen tegenover de steun van Google staan.

Bart Caron (Groen): Bedankt voor de verduidelijking, minister. Het was in elk geval informatief interessant. Dat de VRT het ecosysteem moet versterken, en daarvoor kan en moet samenwerken met de privésector, daar heb ik geen probleem mee. Dat weten we. Maar de rol van Google doet bij mij meteen een soort onrust ontstaan. Het geeft mij een wat vreemd gevoel dat een multinational met een klein bedrag de openbare omroep steunt. Niettemin, als het de innovatie en de kwaliteit ten goede komt – ook de 'intellectual property' vind ik belangrijk – en als er geen andere tegenprestaties tegenover staan, kan ik er zeker wel mee om. Maar het is toch een bizar gevoel.

Ik verwijs ook naar de vraag om uitleg van collega Segers over het Mediafonds, en ook naar de vragen over alternatieve media. Het is belangrijk dat de Vlaamse overheid voldoende middelen geeft om de diepte en de kwaliteit van ons media-aanbod blijvend te verrijken. In die zin is het belang van eigen inspanningen, vooral via dat Mediafonds, groot.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): We kunnen het inderdaad alleen maar toejuichen als er vanuit de privésector extra middelen komen. We zeggen dat ook voor de eigen producties van televisie en film, waar we de over-the-topspelers proberen te overtuigen of te verplichten om dat te doen. We weten dat Netflix de laatste jaren in Europa 1,5 miljard euro investeert in Europese producties. Als we dat ook hier voor elkaar kunnen krijgen, graag. Wat mij betreft, kan dat ook gaan over het verbeteren van de kwaliteit van informatie en van nieuws, ook bij de openbare omroep. Het is wel heel belangrijk dat daar transparantie over bestaat en dat de openbare omroep open communiceert over wat hij op dat gebied doet. Ik weet niet of dat hier voldoende het geval was. Voor mij was dit in elk geval nieuw.

Mijn persoonlijke mening is dat derden zaken mogen ondersteunen waar de openbare omroep aan werkt, het initiatief voor heeft genomen of samen met anderen aan bezig is, maar het kan natuurlijk niet dat Google of andere sponsors de openbare omroep opdrachten zouden geven. Ze kunnen niet vragen iets te doen en daar dan iets voor te geven. Dat is een nuance die ik niet onbelangrijk vind.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, ik heb de steun van Google voor innovatieve projecten ooit eens aangehaald naar aanleiding van een vraag om uitleg over innovatie in de media. Het ging toen niet specifiek over de VRT, maar ik wil nog eens herhalen dat het jammer is dat de overheid zich op dit vlak wel heel sterk terugtrekt. Ik omarm natuurlijk de idee dat grote industriële wereldspelers ons ondersteunen en centen toesteken, maar we moeten opletten dat we daar niet helemaal afhankelijk van worden.

Bart Caron (Groen): Als vraagsteller deel ik de bekommernis van de anderen. Ik ben het eens met wat mevrouw Brouwers net heeft gesteld. We hebben ons mediaonderzoek in het beleidsdomein Economie ondergebracht. Hierdoor zijn die budgetten veel moeilijker toegankelijk geworden voor de mediaspelers. Dat is een beetje een anachronisme. De internationale mediaspelers en de grote groepen leveren op deze manier dan wel steun aan de VRT. Het is een zuiver verhaal. Er staat geen commerciële tegenprestatie tegenover. De intellectuele eigendom blijft bij de VRT. Dat is geen punt. Dit moet ons echter wel aan het denken zetten over innovatie. Kunnen we op dat vlak een leidende rol vervullen en wie moet dat betalen?

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.